

Data publikacji: 17 maja 2020 r.

Tydzień obowiązywania: 18 – 22 maja 2020 r.

Lekcja 9

Temat: Insurekcja kościuszkowska. III rozbiór Polski

str. 174 – 179

Cel: poznamy przyczyny i skutki powstania kościuszkowskiego

Opis lekcji: praca z materiałem filmowym, tekstem przygotowanym przez nauczyciela, podręcznikiem, mapą, zapisanie notatki.

Przebieg lekcji:

Obejrzyj materiał filmowy, który dotyczy dzisiejszej lekcji: <https://www.youtube.com/watch?v=bbWnUn-1wpw>

Przeczytaj opis zamieszczony poniżej, a następnie tekst z podręcznika str. 174 – 175, 177 – 178.

II rozbiór Polski oznaczał zbliżający się koniec naszego państwa tym bardziej, że faktyczną władzę sprawował ambasador rosyjski, a król został zepchnięty na margines. W tej sytuacji już rok po II rozbiórce grupa patriotów postanowiła walczyć o wolność Polski. W 1794 roku (rok do zapamiętania) wybuchło pierwsze polskie powstanie – insurekcja. Na czele powstańców stanął Tadeusz Kościuszko. 24 marca 1794 roku Tadeusz Kościuszko na rynku w Krakowie (Warszawa była opanowana przez Rosjan) złożył uroczystą przysięgę. Oprócz przysięgi walki do ostatniej kropli krwi, Kościuszko wezwał wszystkich Polaków do przyłączenia się do powstania. Walki stoczone m.in. pod Racławicami i Maciejowicami świadczyły o bohaterstwie i poświęceniu Polaków, na szczególną uwagę zasługują kosynierzy (czyli chłopci, którzy walczyli kosami i to właśnie oni przyczynili się do zwycięstwa pod Racławicami) i chłop Wojciech Bartos (później Bartosz Głowacki). Walki wybuchły także w Warszawie (na czele stanął szewc Jan Kiliński) oraz w Wilnie. Warszawa szybko została wyzwolona spod panowania Rosjan. Niestety na krótko. Wobec przeważającej siły wroga powstanie zakończyło się klęską. Rosjanie zajęli Warszawę mordując wcześniej wszystkich mieszkańców Pragi leżącej na prawym brzegu Wisły.

Spójrz teraz na mapę na stronie 178. W 1795 roku (rok do zapamiętania) Rosja, Prusy i Austria ponownie podzieliły między siebie resztę ziem Rzeczypospolitej. W wyniku III rozbioru Polska zniknęła z mapy Europy. Stanisław August Poniatowski został zmuszony do abdykacji (zrzeczenia się korony) i wywieziony do Petersburga, gdzie zmarł dwa lata później.

Zapisz notatkę:

1. Rządy ambasadora Rosji – rosnący sprzeciw patriotów.
2. 24 III 1794 – rynek w Krakowie. Przysięga Tadeusza Kościuszki – wybuch powstania – insurekcji. Tadeusz Kościuszko – naczelnik powstania.
3. Uniwersał połaniecki – przyznanie chłopom wolności osobistej i gwarancji nieusuwalności z ziemi – próba zachęcenia chłopów do walki.
4. Walki:
  - Racławice – zwycięstwo powstańców, udział kosynierów (kosynierzy – chłopci uzbrojeni w kosy)
  - powstanie w Warszawie – na czele staje szewc Jan Kiliński; zdobycie stolicy przez powstańców, wypędzenie wojsk rosyjskich
  - powstanie w Wilnie
  - powstanie w Wielkopolsce przeciwko Prusom – na czele powstania generał Jan Henryk Dąbrowski
  - bitwa pod Maciejowicami – klęska powstańców, ranny Kościuszko dostaje się do niewoli
  - rzeź Pragi – wymordowanie przez Rosjan wszystkich mieszkańców Pragi
5. 1795 – III rozbiór Polski. Udział biorą Prusy, Rosja i Austria. Rzeczpospolita znika z mapy Europy.

6. Abdykacja Stanisława Augusta Poniatowskiego.

Obejrzyj materiał filmowy o rozbiorach Rzeczypospolitej: <https://www.youtube.com/watch?v=ZBx40SBSvoU>

Praca obowiązkowa do sprawdzenia: wykonaj w zeszycie polecenia: 1, 3 i 6 ze str. 182. Przepisz do zeszytu polecenia i zapisz odpowiedzi (staraj się pisać czytelnie). Zrób zdjęcie wykonanej pracy (zwróć uwagę, by było wyraźne) i wyślij na adres swojej nauczycielki: barbara.lewandowska@sp2gk.onmicrosoft.com lub aleksandra.fedyniczkomosa@sp2gk.onmicrosoft.pl.

Czas wykonania pracy: do 30 maja.